

padělanou směnku, na niž si vyžádal podpis od vdovy M. Š-ové jako akceptantky v době, kdy ještě směnka nebyla vyplněna co do výše směnečné částky, s ujištěním, že směnku vystaví jen na 700 Kč — a eskomptoval ji u zmíněného ústavu. Tento čin kvalifikoval soud první stolice jednak jako zločin padělání soukromé listiny podle §§ 401, 403, čís. 1 tr. z., jednak jako zločin padělání soukromé listiny podle §§ 404, 403, čís. 1 tr. z. Tato kvalifikace jest rovněž mylná. Obžalovaný porušil sice svým činem zákon ve dvou směrech, avšak porušení zákona stalo se v jedné listině a jde tedy o jediný trestný čin, totiž zločin padělání soukromé listiny, který se má kvalifikovati podle §§ 401, 403, čís. 1 a 404 tr. z. K těmto vadám, které tvoří věcný důvod zmatečnosti podle bodu 1b) § 385 tr. ř., měl podle ustanovení posledního odstavce tohoto paragrafu přihlížeti odvolací soud z povinnosti úřední. Poněvadž se tak nestalo, zrušil nejvyšší soud z tohoto důvodu zmatečnosti rozsudky obou soudů nižších stolic podle předpisu 1. odstavce § 33 por. nov. ve zmíněné části co do kvalifikace a v důsledku toho i co do výroku o trestu a rozhodl, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozsudku.

Čís. 5205.

Společenstva podle zákona čís. 70/1873 ř. z. mají se omeziti jen na činnost hospodářskou; zodpovědnost předsedy konsumního spolku s hlediska přečinu podle § 88 zák., dopustil-li jako pořadatel společenstevního dne, by tento den měl ráz stranicko-politického projevu.

(Rozh. ze dne 30. ledna 1935, Zm I 769/33.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po ústním líčení zmatečnou stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Liberci ze dne 10. června 1933, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle § 88 zák. o společenstvech ze dne 9. dubna 1873 čís. 70 ř. z.

Z d ů v o d ů:

Pod označením zmatku čís. 9a) § 281 tr. ř. snaží se stěžovatel především dokázati, že obor působnosti vymezený stanovami společenstva — potravního spolku — překročen nebyl.

První část výtek, opírající se o neúplnou citaci zprávy výboru poslanecké sněmovny (viz Dr. Josef Kaserer »Das Gesetz vom 9. April 1873 über Erwerbs- und Wirtschaftsgenossenschaften«, str. 75), vychází z vývoje hospodářského a politického života za 60 roků následujících po vydání zákona a nikoliv ze znění zákona, takže úvahy ty, snad vhodné de lege ferenda, nelze považovati za provedení zmatku čís. 9a) § 281 tr. ř. podle zákona. Ostatně úplnější citace zmíněné zprávy výboru, projevující úmysl zákonodárcův, přesvědčila by stěžovatele o opaku jeho názoru, když zpráva výslovně uvádí, že společenstva mají se omeziti skutečně pouze na činnost hospodářskou a, chtějí-li působiti i na poli jiném, nesmí se společenstvo tvořiti na podkladě zákona jako společenstvo, nýbrž jako spolek podříditi zákonu jinému. Jsou tedy liché veškeré ná-

mitky stěžovatele, pokud má za to, že lze srovnati se stanovami společenstva utvořeného na podkladě zákona č. 70/1873 ř. z. obsah řeči K-ovy v rozsudku jen několika slovy dotčený a hesel »Es lebe der revolutionäre Klassenkampf — die Genossenschaft muss ein Klassenkampfinstrument bleiben — Gegen die sozial-faschistische Spaltungspolitik — Für die rote Sporteinheit — Es lebe Sovjetrussland — Den Krieg dem Kriege — Es lebe die rote Armee!« rozsudkem zjištěných. Právem tedy došel rozsudek v odstavci 7 důvodů k závěru, že společenstevní den měl ráz stranicko-politický a že konsumní spolek rozšířil svou činnost na jiné předměty, než které jsou označeny v § 1 zák. č. 70/1873 ř. z.

Neopodstatněna je i výtka nesprávného právního posouzení, již vidí zmateční stížnost v tom, že přečinu podle § 88 zák. č. 70/1873 mohou se dopustiti členové společenstva, mající účast na činnosti společenstva nebo jeho jednání, vztahujících se k jiným věcem nežli k těm, jež jsou v § 1 cit. zák. pojmenovány. Zmateční stížnost, vycházejíc ze skutečnosti, že žádost podal u policejního ředitelství stěžovatel, jenž nebyl oprávněn sám společenstvo podpisovati, že řeč pronesl K., hesla že provolávali účastníci průvodu, prapory že nešli rovněž účastníci průvodu, tvrdí, že tedy společenstvo jako takové nevyvinulo činnost překračující meze určené pro obor působnosti v § 1 zák. č. 70/1873 ř. z. Stížnost v tomto směru pomíjí zásadu trestního práva, že subjektem trestního činu a tudíž objektem potrestání je jedině člověk jako jedinec, že tedy nemůže býti trestně stíháno společenství osob, nýbrž pouze orgánové takového společenství, kteří v konkrétním případě za takové společenství jednali. Tento předpoklad rozsudek bezpečně zjišťuje a určuje jako subjekt trestného činu stěžovatele, jenž byl předsedou společenstva, jenž předložil policejnímu ředitelství žádost a program podniku společenstva, jenž vzal na vědomí povolení a v něm obsažená omezení a podmínky, jenž politickou řeč K-ovu jako hlavní pořadatel poslouchal a řečníka napomenul až na vyzvání přítomného zástupce státní správy — že jako předseda ohlásil u policejního ředitelství podnik společenstva stranicko-politické tendence, že průvod, který stěžovatel vedl, prapory a výkřiky jednotlivých skupin měly ráz ryze politický, aniž stěžovatel proti tomu něco podnikl. Z těchto skutkových zjištění rozsudek dochází k závěru, že konsumní spolek »V.« rozšířil svou činnost na jiné předměty než ty, jež jsou vyjmenovány v § 1 zák. č. 70/1873 ř. z.

V právu je sice zmateční stížnost, když tvrdí, že přečin podle § 88 zák. č. 70/1873 ř. z. je deliktem komisivním, totiž, že se jeví jako porušení právního zákazu, než nelze jí přisvědčiti, když, vycházejíc z tohoto právního pojmu, tvrdí, že pouhé dopuštění stěžovatele (podle českého znění rozsudku a nikoliv »geduldet« podle německého znění, jež pravý význam výrazu »dopustil« nevystihuje), aby společenstvo vztáhlo činnost a jednání k jiným věcem nežli k těm, jež jsou v § 1 zák. č. 70/1873 ř. z. vyjmenovány, nemůže vytvořiti skutkovou podstatu přečinu podle § 88 cit. zák. Rozsudek sice staví pojem »dopustiti« na roveň pojmu »vědomě opominouti«, než tato vada rozsudku nečiní sama o sobě rozsudek s hlediska důvodu zmatečnosti podle č. 9a) § 281 tr. ř. zmatečným, poněvadž z jednotlivých zjištěných komisivních činností stěžovatelových se jasně podává, že rozsudek viděl skutkovou podstatu souzeného přečinu nikoli v tom, že stěžovatel opomenul zabrá-

niti, jak míní zmateční stížnost, činnosti společenstva přičítací se ustanovení § 1 zák. čís. 70/1873 ř. z., nýbrž v tom, že společenstvo jako takové předsevzalo aktivní činnost, již — slovy zákona — »dopustil se« stěžovatel jako člen mající v tom účastenství, přečinu. Naprosto nemá opory v zákoně tvrzení zmateční stížnosti, že se nemohou dopustiti přečinu jednotliví orgánové společenstva, když zákon č. 70/1873 v § 88 výslovně prohlašuje za trestné účast v tom mající členy společenstva, jež vztáhlo svou činnost nebo jednání své k jiným věcem, nežli k těm, jež jsou v § 1 pojmenovány.

Čís. 5206.

Porušení zákona v ustanovení § 234 odst. 2 tr. zák., odsouzen-li mladistvý cizí státní příslušník pro provinění podle § 3 zák. čís. 48/31 sb. z. a n., spáchané v cizině skutkem, který by sám o sobě byl přestupkem.

(Rozh. ze dne 30. ledna 1935, Zm I 1293/34.)

Nejvyšší soud uznal jako soud zrušovací po ústním líčení o zmateční stížnosti na záštitu zákona podané generální prokuraturou do rozsudku soudu mládeže u okresního soudu v Litoměřicích ze dne 17. srpna 1934, jímž byl obviněný B. G. uznán vinným proviněním krádeže podle § 460 tr. zák. a § 3 zák. čís. 48/1931 sb. z. a n., takto právem: Rozsudkem soudu mládeže u okresního soudu v Litoměřicích ze dne 17. srpna 1934 porušen byl zákon v ustanovení § 234 odst. 2 tr. zák.; rozsudek se zrušuje a obviněný se podle § 259 čís. 2 tr. ř. zproštuje obžaloby, že začátkem června 1934 v Drážďanech pro svůj užitek cizí movitou věc, a to jízdní kolo v ceně 500 Kč nepřevyšující z držení a bez přivolení spoludělníka R. odňal, čímž prý se dopustil provinění krádeže podle § 3 zák. čís. 48/1931 sb. z. a n. a § 460 tr. zák.

D ů v o d y :

Rozsudkem soudu mládeže u okresního soudu v Litoměřicích ze dne 17. srpna 1934 byl obviněný B. G., dne 28. září 1917 v O. v Německu rozený a do Drážďan v Německu příslušný, uznán vinným, že začátkem června 1934 v Drážďanech odcizil svému spoludělníku R. kolo v ceně 500 Kč nepřevyšující, čímž spáchal provinění krádeže podle § 460 tr. zák. a § 3 zák. čís. 48/1931 sb. z. a n., a byl za to odsouzen podle § 460 tr. zák. (zřejmě i podle § 8 zák. čís. 48/1931 sb. z. a n.) k zavření na dobu 3 týdnů a podle § 389 tr. ř. k náhradě útrat trestního řízení.

Je jisto, že obviněný B. G. je narozen v Německu a příslušný do Německa, tedy že je cizím, a to říšskoněmeckým státním příslušníkem, a že čin za vinu mu kladený, a to provinění krádeže podle § 3 zák. čís. 48/1931 a § 460 tr. zák., který by sám o sobě byl přestupkem krádeže, spáchal v Drážďanech, tedy v cizině.

Podle 2. odst. § 234 tr. zák. nemají býti cizozemci, kteří se v cizím státě dopustili nějakého trestného činu, o němž se mluví v II. díle trest-